

lang Mærække har bestaaet uden at tilføie Kobbermedene eller Andre nogen Skade, nu skulde falde bort. Det er sandt og vistnok med Føie anført fra forskjellige Sider, at denne Omførsel af Varer ved Kobberførere er gavnlig for Landet; for Kjøbstæderne i og for sig kan den ikke anses for skadelig, undtagen netop for Kobbermedenes Vedkommende; men det Forslag, som foreligger fra Udvalgets Fleertal, tilfigter jo ogsaa at stille dem under lige Forhold med Kobberværkerne, saaledes at den Ullighed, der nu er tilstede for Kjøbstæderne og specielt for Kobbermedenes Vedkommende, derved bortfalder. Man har nu sagt, at derved ikke vil opstaae nogen sand Nytte for Kobbermedene, fordi de ikke vilde have Magt og Evne til at benytte sig af den af Udvalgets Fleertal foreslaaede Ret, nemlig at holde Kobberførere; men jeg kan ikke see, at der i Affattelsen af Fleertallets Forslag er Noget til Hinder for, at flere Kobbermede kunne forene sig om at anvende Kobberførere paa den Maade, som Forslaget tilfigter, og det maa ikke her oversees, at der i den samme Tid mellem de Industrielle har udviklet sig megen Assoziationsaand; i saa Henseende behøve vi kun at see hen til Hovedstaden, hvor der af Meubelmagaziner haves en stor Mængde, som netop ere opstaaede derved, at Concurrenter i det samme Haandværk have fundet det stemmende overeens med deres Fordeel og Interesse at forene sig, og jeg kan ikke see, hvad der skulde være til Hinder for, at Kobbermedene høre sig ad paa samme Maade, hvorved de vilde kunne være istand til, idetmindste til en vis Grad, at concurrere med Kobberværkerne. Paa den anden Side vil det være meget vanskeligt for dem at concurrere med Kobberværkerne; det ligger simpelthen i det factiske Monopol, om jeg saa maa sige, som bestaaer deri, at ansete og velstaaende Fabrikker staae ligeoverfor mindre Arbejdere; men jeg antager dog, at det er et Forhold, som i Tidens Løb efterhaanden vil jævne sig. Der er blevet gjort en Bemærkning om, hvorfor et saadant Privilegium netop skulde tilkomme Kobberværkerne, og hvorfor der her skulde etableres særegne Former, som ikke gjælde for andre Ting; mon ikke Forklaringen heraf simpelthen skulde ligge i den Omstændighed, at Kobber og

Messing ere meget værdifulde Ting; netop den Omstændighed gjør, at det maa være solide, vederhæftige og paalidelige Folk, som handle dermed; og jeg troer, at den hele Omsetning af saadanne Agerdyrkningsredskaber netop derved, at den skeer ved vederhæftige og solide Folk, faaer en Værdi og Betydning for Landbostanden, ja, endogsaa giver Betyggelse imod Besvigelse, hvad man ikke maa tabe af Sigte. I denne Henseende skal jeg tillade mig at antyde, at det mellem dem, der have havt Leilighed til at kjende alle disse Forhold, turde være en Kjendsgjerning, at det er overordentlig sjældent, at der har været ført Klage over disse Kobberførere. Naar nu Forholdene ere saaledes, og der til denne Handel tillige knytter sig en anden, hvorover der ikke føres nogen Klage — jeg har som sagt ikke erfaret, at der med Hensyn til Retssikkerheden eller i nogen anden Henseende har været nogen Anledning til at føre Klage over Kobberførerne, tværtimod mener jeg, at Handelen i Kobberværkeres Hænder er velbetrygget — jeg siger, naar nu dette Forhold har bestaaet i en lang Mærække, saa skulde vi ikke gribe forstyrrende ind, saa skulde vi ikke bringe det Forhold ud af Ligevægt, som i Tidernes Løb har dannet sig paa en naturlig Maade, og som efter den af mig før gjorte Bemærkning finder sin Forklaring i Sagens indre Forhold, men lader os tillige gribe ind paa den Maade, at vi under lige saa betryggende Former give andre Næringsdrivende Afgang til, at nyde de samme Rettigheder. Det forekommer mig, at Kobberværkerne ikke derved kunne beklage sig; Kobbermedene blive satte i de samme Forhold, som gjælde for Kobberværkerne, og hvis jeg ikke feiler, ordnes Sagen derved paa en Maade, som stemmer overeens med et Andragende, som frenkam fra Kobbermedene for mange Aar tilbage; endelig vil man ved at afgjøre Sagen paa en saadan Maade imødekomme Ønsker hos Landbostanden, som, efter hvad der fra flere Sider er hirtret, vistnok ere begrundede.

Scholer: Den ærede Minister tog Sagen paa en temmelig spøgelsesl Maade, idet han gjentagne Gange hirtrede, at Kobberførerne løb omkring paa Landet med deres